

KRONIKA Knađbuzzańska

DEMOKRATYCZNY TYGODNIK REGIONALNY

Adres Redakcji i Administracji
CHEŁM, ul. LUBELSKA 69Administracja czynna codziennie
przez niedziel i święta
od 9 do 12 i od 16 do 18.Redaktor przyjmuje we wtorki
od 12 do 13 i w piątki od 17 do 18

PRENUMERATA:

miesięcznie 0.60 gr.
kwartalnie 1.80 zł.
rocznie 7.20 zł.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 60 zł. Ogłoszenia
drobne 10 groszy za wyraz

CIĄGNIJMY ŁAŃCUCH.

XIII Zjazd Delegatów Związku Legionistów dał okazję Wodzowi Naczelnemu gen. Rydzowi Smigłemu do wypowiedzenia przemówienia, zawierającego słowa twarde, słowa przesiąknięte gorącą troską o przyszłą Polskę.

Dla wielu dziwnym wydać się musiało, że mowa Wodza pozbawiona była momentów taniej reklamy tej czy innej grupy, tego czy innego zadania — wytłumaczenie mamy w słowach: „żadnej demagogii, bo demagogia jest szkodliwa, demagogia to nie nasza broń, bo w demagogii zawsze nas wszyscy przelicują...”

Błędem byłoby mniemanie, że słowa te zwrócone były tylko do tych, którzy w roku 1914 z Komendantem ruszyli na bój, bój krwawy, bój o wolną Polskę.

Nawoływanie do zorganizowania kierowanej woli ludzkiej nie ma na celu zespolenia dążeń tych tylko, co zbrojnie przeciw zaborcom wystąpili, jest to apel do tych, którzy potrafią myśleć nie kategoriami programów partyjnych, lecz zdrowo. I w postępowaniu ich odsunięta będzie korzyść partii na plan drugi, jeśli wymagać tego będzie wspólne dobro.

Nie mamy prawa głosić, lekceważenia haseł, nawołujących do jedności narodowej, do koncentracji sił narodowych—dla tego tylko, że nie odpowiada to organowi pewnego stronnictwa, który uważa, że hasła te są pięknymi i wzniosłymi słowami, które kryją wykalkulowaną na zimno chęć osiągnięcia doraźnego efektu. (Goniec Warszawski Nr. 147).

A jeśli efektem tym byłoby rozwiązanie zagadnienia kryzysu, jeśli efekt ten wyrównać by potrafił różnice w zbrojeniach Polski, a krajów ościennych, jeśli efekt ten zapewniłby dalsze sukcesy myśli mocarstwowej na arenie międzynarodowej — to nawet dla efektu winniśmy dążyć do tego, by jaknajwięcej dłoni chwyciło za łańcuch obrony Polski i łańcuch ten ciągnęło choćby w krzyżach trzeszczało. Aby Polskę pociągnąć wyżej!

Czy obowiązek ciągnięcia Polski wyżej ma spoczywać tylko na barkach obozu do którego mówił Wódz, Naczelnny?

Czy dążenie do wyjścia z naszych stosunków gospodarczych, które doprowadzi nas do wyzwolenia sił moralnych i twórczych w narodzie do skupienia ich, do wytworzenia nowych wartości, których nam potrzeba — nie dotyczy i tych, którzy poza obozem legjonowym znajdują się?

Czy każdy z nas na swym odcinku pracy nie ma możliwości poświęcenia części majątku swego, celem zapewnienia bytu Państwa?

Czy nie czas zaprzestać targów o to, kto, co, gdzie i jak najowocniej dla Państwa pracował?

Czy wysuwanie haseł demagogię jedynie mających na celu nie zaprowadzi nas zbyt daleko?

I czy zaślepieni w swych programach z ciasnego podwórka — nie zapomnieliśmy o tem, czem dla nas jest i czem musi być Ojczyzna?

Rozważając przyszłe swe ustosunkowanie do Państwa odrzucić musimy niezdrowe ambicje, zachcianki kaprysy — a na podstawie głęboko przemyślanej twardej żołnierskiej woli, dojść do postanowień, które zmuszą nas pracować tak, jak tego interes Ojczyzny wymaga.

Przewielebnym: Ks. proboszczowi J. Jakubiakowi, ks. W. Forkiewiczowi, oraz wszystkim księżom prefektom, którzy łaskawie pomogli i umożliwili nam wyjazd do Częstochowy, serdeczne podziękowanie

składają akademicy

Chełmianie.

Wzajemne zaprzeczanie sobie zasług, zaprzeczanie bezpodstawne, będzie zawsze powodem zgrzytów, mających na celu rozbijanie jedności społeczeństwa, przez to osłabienie odporności narodowej.

Niech nie będzie uprzywilejowanych w pracy dla Ojczyzny, niech zasługi wszystkich potraktowane

zostaną jednakowo — zgłębi bowiem polskiego serca pobudka do tych działań wynika.

Ciągnięcie łańcucha nie ma jedynie na względzie bezpośredniego wzmocnienia militarnego Państwa lecz nawołuje do dążenia uregulowania najbardziej piekących spraw w kierunku wzmocnienia stanowiska Polski.

Niech mówią liczby!

(Ruch spółdzielczy w świecie i w Polsce).

W dniu święta spółdzielczego spółdzielcy całego świata zliczają swoje szeregi, spoglądają wstecz na swój dotychczasowy dorobek i zastanawiają nad egotem pracy, jak ich jeszcze czeka.

Jak silny jest więc ruch spółdzielczy w świecie?

Oparte na materiałach statystycznych Międzynarodowego Biura Pracy obliczenia wykazują, że ruch spółdzielczy w świecie we wszystkich jego formach jednoczy zgórą 731 tysięcy spółdzielni, zrzeszających 165 milionów członków. Na Europę (bez Rosji) przypada z tego 239 tysięcy organizacji spółdzielczych, na Azję (bez Rosji) 126 tys. na Amerykę 34 tys., na Afrykę i Oceanję 6 i pół tys. spółdzielni, na Rosję (europelską i azjatycką) 326 tysięcy.

Pod względem rodzajów spółdzielni liczba ta rozpadła się następująco: (spółdzielnie spożywców 72 tys. organizacji, mieszkaniowe 76 tys. rolnicze 518 tys. rzemieślnicze 57 tysięcy placówek).

W okresie ostatniego dwudziestolecia liczba spółdzielni urosła dwukrotnie a liczba członków dwa i pół raza.

Do Międzynarodowego Związku Spółdzielczego koordynującego pracę związków spółdzielczych paszczęólnych państw należą 143 związki spółdzielcze w 40 krajach, obejmujące 100 milionów spółdzielców.

Najpotężniej rozwinął się ruch spółdzielczy w Wielkiej Brytanii, która była kolebką spółdzielczości spożywców zapoczątkowanej w r. 1844 w Rochdelu przez 28 robotników tkackich. Dziś do spółdzielni spożywców należy tu 7½ miliona członków, co łącznie z rodzinami czyni około 30 milionów ludzi, objętych ruchem spółdziel-

czym. Hurtownia Spółdzielcza angielska osiągnęła w r. 1935 obrót 2½ milarda złotych.

We Francji spółdzielnie spożywców mają 2½ miliona członków, a łącznie z rodzinami około 9 milionów osób, kupujących w zgórą 9000 sklepach za blisko miliard złotych. Spółdzielczość spożywców objęła już ponad 12% krajowego handlu artykułami spożywczymi. Spółdzielczość rolnicza francuska obejmuje 17 tys. spółdzielni rolniczych z 2 milionami członków i 6 tysięcy kas kredytowych spółdzielczych z ½ miliona członków.

Niemcy, będące kolebką spółdzielczości kredytowej (Schulzego i Raiffesena) mogą się pochwalić 52 tysiącami spółdzielni, z czego jest 22½ tys. spółdzielni rolniczych, 20½ tys. spółdzielni kredytowych, 3½ tys. budowlanych, 2 tys. rzemieślniczych, 1½ tys. spółdzielni spożywców.

Jugosławia ma 7000 spółdzielni z 900 tys. członów. Ciekawą zdobyczą spółdzielczości i wsi jugosłowiańskiej są spółdzielnie zdrowia (jest ich 100), które objęły opiekę nad zdrowiem ludności wiejskiej.

Szwajcaria ma 500 spółdzielni spożywców i ½ miliona członków oraz 8½ tys. spółdzielni rolniczych z 400 tysiącami członków.

Młoda spółdzielczość spożywców w Szwecji walczy zwycięsko z kartelami i rozwija się pomimo kryzysu osiągając w r. 1935 obrót 350 milionów złotych, wobec 285 milionów zł. w r. 1930 i 195 milj. zł. w r. 1925. Potężnie rozwija się szwedzka spółdzielczość rolnicza.

Krajem spółdzielczości nazywana jest Danja, w której spółdzielczość jest dominującą formą gospodarstwa społecznego. Na 3,5 mil-

jona ludności posiada Danja 5 tys. spółdzielni rolniczych z około 600 tys. członków i około 2 tys. spółdzielni spożywców z 330 tys. członków. Mleczarnie spółdzielcze przerabiają 90% mleka, przetwarzanego w zakładach mleczarskich, eksportują 47% masła i 4% jaj wywożonych z kraju i przywożą 67% nawozów sztucznych, przywożonych przez Danję. Organizacji spółdzielczej zawdzięcza Danja, iż z minimalnymi stratami przetrwała kryzys, który tak mocno rolnictwo całego świata.

A Polska?

W dniu 1 stycznia 1934 r. według danych Państwowej Rady Spółdzielczej istniało w Polsce 22½ tysiąca spółdzielni z czego 11 tys. szło luzem a 11½ tys. zrzeszyło się w związki rewizyjne. Te zrzeszone spółdzielnie liczyły 2630 tysięcy członków, w czym 69% stanowili rolnicy, 9% urzędnicy, 7% robotnicy, 6½% przemysłowcy i kupcy, 4% rzemieślnicy.

Najwięcej, bo około 6 tys. jest spółdzielni kredytowych (z 1,5 miliona członków), dalej idą spółdzielnie spożywców (około 4 tys. spółdzielni z 650 tys. członków), spółdzielnie mleczarskie (około 1300 z 300 tys. członków, przeważnie rolników), spółdzielnie rolniczo-handlowe, mieszkaniowe, rzemieślnicze, spółdzielnie pracy i najmłodszy typ spółdzielni: spółdzielnie zdrowia.

Dwa i pół (zgórą) miliona członków zrzeszonych w spółdzielni, to, licząc z rodzinami ponad 10 milionów mieszkańców Polski, obsługiwanych przez spółdzielnie.

Udział spółdzielni w produkcji wynosi przeszło 100 milionów złotych a w produkcji rolnej około 80 milionów złotych.

Udział spółdzielni w handlu wewnętrznym wynosi przeszło 300 milionów zł., a w eksporcie dochodzi w niektórych działach do 50%, w eksporcie masła nawet do 92% ogólnego wywozu.

Kapitały własne (udziały i fundusze rezerwowe) spółdzielni wynoszą 235 milionów złotych, suma bilansowa spółdzielni zrzeszonych ponad miliard złotych.

Pożyczki udzielone przez spółdzielnie kredytowe wynoszą ponad pół miljarda złotych, podczas, gdy ogólna suma kredytów krótkoterminowych w Polsce wynosi 2,340 milionów złotych.

Spółdzielnie polskie (zrzeszone) zatrudniały w r. 1933 około 30 tys. pracowników.

Bardzo wiele rokującym objawem jest fakt, że w roku 1935 powstało 601 nowych spółdzielni (z czego 241 spółdzielnia spożywców, 98 spółdzielni rolniczo-handlowych, 81 mleczarskich, 56 spółdzielni wytwórczych i pracy) oraz że po niedawnej nowelizacji prawa spółdzielczego likwiduje się i wykreśla z rejestru spółdzielnie, nie wykazujące działalności i spółdzielnie fikcyjne.

Należy jeszcze nadmienić, że w r. 1933 spółdzielnie przeznaczyły z nadwyżek na cele kulturalne i społeczne 285 tys. zł. W latach kryzysu 1929 — 1933 sumy, przeznaczone przez spółdzielnie na te cele osiągnęły dwa miliony złotych.

W latach ostatnich spółdzielczość spieszyła z pomocą powodziom i głodującej dziatwie Polesia (pół wagonu maki).

W r. 1934 spółdzielczość ufundowała dla lotnictwa polskiego sa-

molot turniejowy „Społem”, który wziął udział w zawodach challenge'owych.

Pamięć Marszałka Piłsudskiego uczciła spółdzielczość utworzeniem Funduszu Stypendjalnego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Z ofiar spółdzielni również powstał fundusz kształcenia pracowników spółdzielczych im. Mielczarskiego. Oprócz spółdzielni starszego pokolenia rozwijają się w Polsce bardzo pomyślnie spółdzielnie uczniowskie. Pod tym względem Polska stoi na pierwszym miejscu w świecie spółdzielczym. Liczba spółdzielni uczniowskich o bardzo urozmaiconym zakresie działania (od zwykłych sklepików szkolnych do własnych fryzjarni, intrologatori i t.p.) przekracza 6 i pół tysiąca. Spółdzielnie te posiadają obecnie własne pismo p.t. „Młody Spółdzielca”.

Tak przedstawia się więc stan obecny spółdzielczości polskiej. Dorobek ma ona za sobą poważny ale i zadania, jakie ją jeszcze czekają: całkowitej przebudowy ustroju gospodarczego Polski, są olbrzymie. Sprostą im spółdzielczość, jeśli do szeregów jej staną również ci wszyscy, którzy dotychczas jeszcze nie docenili znaczenia wspólnej pracy.

Niechże w Dniu Spółdzielczości zastanowią się oni chwilę, czy warto nadal w pojedynkę borykać się z losem i trudnościami, czy też stanąć razem z nami pod tęczowym sztandarem, do walki o lepsze jutro Polski.

Spółdzielca.

Pszczoly czy trutnie?

Wydział Powiatowy w Chełmie na ostatnim posiedzeniu swym powziął uchwałę, aby zwrócić się do Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu o niewydzierżawianie gruntów i folwarków państwowych, będących w dyspozycji Dyrekcji, ludziom częstokroć nieznanym jako rolnicy, a korzystającym z protekcji i uprzywilejowań. Dzierżawcy tacy nie tylko dewastują majątki, ale jeszcze przytem nie ponoszą żadnych ciężarów podatkowych.

We wspomnianej uchwale Wydział wyraża pogląd, że obiekty państwowe winne być wydzierżawiane rolnikom-oraczom, małorolnym, którzy, jak to zostało niezbitnie stwierdzone, podatki płacą regularnie.

Przy okazji warto przypomnieć, że Rada Powiatowa Chełmska na jednym z posiedzeń uchwaliła zwrócić się do Władz Skarbowych o zlikwidowanie tych wielkich majątków ziemskich w powiecie chełmskim, które nie płacą podatków ani skarbowych ani samorządowych już od r. 1929.

Narzekanie dziedziców na to, że ziemia dzisiaj nie daje zupełnie dochodów jest dowodem albo złej woli z ich strony, albo też kompletnego niedołęstwa gospodarczego. Zarówno w jednym jak i w drugim wypadku jest tylko jedna droga — odebrać ziemię tym, którzy nie odczuwają się lub nie umieją spełniać obowiązków obywatelskich.

Ze mimo ciężkie czasy i kryzys można wydobyć z ziemi na utrzymanie i opłacanie podatków są dowodem nie tylko drobni rolnicy, ale i dwory. Mamy w powiecie parę takich majątków, których właściciele podatki płacą regularnie. Jaskrawym przykładem jest spory obiekt (parę tys. morgów) w Człuchach. Przez cały szereg lat właściciel Człuchyc nie mógł płacić ani podatków ani wydobyć na swoje osobiste potrzeby tyle ile

wydobywa z ziemi gospodarz kilkunastumorgowy.

Od paru zaledwie lat gospodarzy tam młody ziemianin p. Nowakowski, który mimo płacenia stosunkowo wysokiej dzierżawy zarabia i na swoje przyzwoite utrzymanie i na opłatę podatków, które płaci zawsze zgóry.

Dlaczego zatem mają zajmować miejsce niedołęgi, skoro ziemia może dawać zyski.

Za wzorowe spełnianie obowiązków Wydział Powiatowy chełmski nagrodził 13 soltysów.

Pragnąc zachęcić soltysów do gorliwego spełniania ciężkich obowiązków Wydział Powiatowy w Chełmie postanowił rokrocznie nagradzać jednego soltysa z każdej gminy w powiecie.

W roku bieżącym jako nagrody zakupiono 13-cie kompletów radioodbiornika „Detefon”, które otrzymali następujący soltysi:

Kinas Karol z kol. Bukowa gm. (gm. Bukowa), Ciechan Józef z Rudki — gm. Krzywiczki, Matner Rudolf z Bekieszy — gm. Olchowicz, Nadolski Władysław z Czechowego Kąta — gm. Pawłów, Wnuk Stanisław z Kumowa — gm. Rakolupy, Baranowski Jan z Niedziałowic — gm. Rejowiec, Stefański Antoni z Wojciechowa — gm. Siedliszcze, Mazurek Jan z Leonowa gm. Staw, Bielecki Jan z Rudy — Opalin — gm. Świerże, Ponisz Błażej z Rudolfiny — gm. Turka, Sawicki Aleksander ze Świerszowa — gm. Wiszniewice, Kowalczyk Leon z Putnowic Wielkich — gm. Wojsławice, i Hołodziuk Sergiusz z Leszczan gm. Zmudź.

Licytacja 1311 majątków ziemskich.

Towarzystwo kredytowe ziemskie w Warszawie ogłosiło wiadomość o licytacji majątków ziemskich za nie zapłacone długów. Do licytacji wystawiono 1311 majątków.

Czerwiec pod znakiem ŚWIĘTA MORZA.

W dniach 27, 28 i 29 czerwca odbędą się uroczystości i imprezy Święta Morza. Cały czerwiec poświęcony jest pracom przygotowawczym, które mają w sem zagadnienia największe uświadomienie szerokich rzesz obywateli o znaczeniu morza i potrzebie własnych kolonii zamorskich.

Zorganizowano już Obwodowy Komitet Święta Morza w Chełmie, do którego weszli: prezydent p. p. rejent Rewski, sędzia Braczkowski, prof. Szybiczowska, dyr. Tołwiński.

Zjazd ćwiczebny Ochotniczych Straży Pożarnych powiatu Chełmskiego.

Oddział Powiatowy Związku Straży Pożarnych R.P. organizuje w dniu 14 czerwca r.b. w Chełmie Powiatowy Zjazd Ćwiczebny Ochotniczych Straży Pożarnych, w którym udział wezmą wszystkie straż z terenu powiatu.

Do zawodów ćwiczebnych staną te straż, które na zeszłorocznych zawodach rejonowych uzyskały największą ilość punktów, a mianowicie: w grupie III-ej O.S.P. Siedliszcze, O.S.P. cementowni „Firley” w Rejowcu, O.S.P. os. Rejowiec, O.S.P. Sawin; w grupie IV-ej O.S.P.: Mołodutyn, Wygnańce, Staw, Sielec, Teresin, Majdan Ostrowski, Deputycy Stare, Rozdół, Kumów, Kasian, Dorohusk, Strachosław i Huta. — Miejska Straż Pożarna wykona pokazowe ćwiczenia poza konkursem.

Program Zjazdu:

- godz. 7—8,45 zbiórka straży na placu spółdzielni „Rolnik” i raport przedstawicielom Oddziału Powiatowego i raport przedstawicielom Władz.
- godz. 9.10 Nabożeństwo w kościele na Górze Katedr.
- „ 10.— Dekoracja odznaczonych.
- „ 11.30 Defilada.
- „ 11.30—13 Przerwa obiadowa obiadowa.

Zjazd gospodarzy przykładowych.

W dn. 7 b.m. odbędzie się w Kumowie Zjazd gospodarzy przykładowych tamtejszego rejonu. Gospodarstwa przykładowe prowadzone pod kontrolą Lubelskiej Izby Rolniczej, w powiecie chełmskim są jednymi z najlepszych w całym województwie Zjazdu rejonowe właściciele tych gospodarstw urządzane są w celu skoordynowania prac i pogłębienia teoretycznej wiedzy rolniczej.

Kącik pszczelarski

Koniecznością jest stosowanie węży sztucznej z całego szeregu powodów zasadniczych. Ale należy prowadzić pszczoły w ten sposób by i wosku coś nie coś zrobili.

Wosk są to wypociny pszczół, które powstają przy obfitem odżywianiu się pszczół i dużej ciepłocie w ulu.

Ażeby pszczoły mogły budować woszczynę, muszą być warunki, jak wyżej wspomniano, zasadniczo. Na porządku dziennym jest, że pszczelarze sami wbrew swoim zamierzeniom stwarzają w ulu zupełnie odmiennie, na przykład: z myślą, by pszczoły ciągnęły wo-

Zorganizowano już również Komitety lokalne i w Dorohusku gminy w składzie: p. p. St. Bolman, wójt Zajac, inż. Hubert, Br. Janiszewski, Zygmunt Urbańczyk, K. Gaczoł, St. Grabowski, W. Rychliczek. Dorohusk poza Chełmem stanowić będzie główny punkt imprez ze względu na rzekę. W związku z tem przewiduje się z Chełma specjalny pociąg wycieczkowy.

Wszystkie Komitety chętnie i z uznaniem przyjmują wszelką współpracę dobrowolnie zgłoszoną. A zatem osoby rozumiejące znaczenie tej pracy mogą zgłaszać swoje nazwiska do poszczególnych Komitetów dla uzgodnienia współpracy.

„ 13—17 Zawody na terenie 2 p.a.c.

„ 18. Zakończenie Zjazdu. Zjazd będzie pokazem sił strażactwa naszego powiatu, wykazaniem sprawności i gotowości bojowej straży, oraz pobudzeniem do dalszej pracy i zaprawiania się do walki z klęską pożarów.

W dniu Zjazdu rozpocznie się jednocześnie w Chełmie „Tydzień Obrony Przeciwpożarów”.

REJOWIEC.

Dnia 29 maja r.b. odbyło się posiedzenie Rady Gromadzkiej os. Rejowiec które uchwaliło:

I. na wniosek przewodniczącego p. Jana Sapięhy, uznając że Obrona Państwa jest pierwszym obowiązkiem obywatela, przystąpić do zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej. Zbiórkę zakończyć dnia 10 czerwca r.b.

II. po wysłuchaniu przemówień pp. J. Najdy i J. Sapięhy zebrani uznali koniecznym utrzymanie jarmarków bydłców w Rejowcu. Wyznaczyli miejsce pod przyszłą targowicę na błonach miejskich i po otrzymaniu z Powiatu szkicu i kosztorysu targowicy uchwaliли przystąpić do robót ziemnych.

szczyzną wstawiają dużą ilość ramek z początkami, lub z wężą sztuczną, w rezultacie oziębiamy gniazdo, wskutek czego niema mowy o budowie woszczyny.

Należy powiększać gniazdo stopniowo, dodając po 1—2 ramki, wówczas pszczoły przystąpią do budowy plastrów. W okresie głównych pożytków można wstawiać ramki i pomiędzy czerw. Zazwyczaj pszczoły budują plastry trutowe matka zaczerwieca co parę dni można wyłamywać je, tym sposobem zdobędziemy wosku.

Stefan Bolman

Specjalista chorób dzieci

Dr. Böhmerwald Zofja

b. lekarz Szpitala Sw. Ludwika w Kraowie.

ulica Pijarska 1

(naprzeciw Kościoła Rozesł. Apostołów)

Wiadomości z kraju i ze świata.

10 rocznica urzędowania Pana Prezydenta R. P. Dzień jubileuszu Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego obchodzony był w całej Polsce bardzo uroczystie.

Proces o zdradę państwa w Katowicach. Przed Sądem Okręgowym w Katowicach rozpoczął się 3 b.m. proces przeciwko 113 członkom tajnej organizacji niemieckiej dążącej do oderwania Śląska od Polski przez zbrojne powstanie w roku 1937.

Co powiedział p. premier? b. m. rozpoczął obrady Sejm, zwołany na sesję nadzwyczajną. Pierwsze posiedzenie wypełnione zostało przemówieniem p. premiera gen. Sławoja-Składkowskiego, który zaznaczył, że zadaniem jego rządu jest poprawa sytuacji gospodarczej przy jednoczesnym wzmocnieniu nastrojów w kraju i zapewnieniu jutra.

Zatrzymując się nad działalnością stronnictw politycznych zaakcentował, że rząd nie będzie sterował ani krańcowo na lewo, ani nie zawróci ku skrajnej prawicy.

Oblicze rządu zwróci się tam, gdzie jest dobro Polski.

Premier zamierza oprzeć się w pracy na tych, którzy chcą budować Polskę uczciwie.

Zapowiedział zakaz masowych konfiskat, które stwierdzać mogły, że rząd boi się każdego swobodniejszego słowa.

Jako jedno z najbardziej pięknych zagadnień wymaga rozwiązania zagadnienia pracy.

Pan Prezydent R. P. dla bezrobotnych. Pan Prezydent R. P. ofiarował na pomoc bezrobotnym 10 tysięcy zł. zamiast przyjąć na Zamku.

Zabójstwo wachmistrza Bujaka. b. m. w Mińsku Mazowieckim zamordowany został przez Judkę Chaskielewicza wachmistrz 7 p. ułanów Jan Bujak.

Zabójstwo stało się powodem zajęć antyżydowskich. Żydzi masowo zaczęli wyjeżdżać z Mińska. Wiele sklepów żydowskich zostało zdemolowanych. Wypadków kradzieży dobytku podczas demolowania nie stwierdzono.

W dniu 4 b. m. odbył się w Mińsku pogrzeb zamordowanego. W kondukcje brało udział około 4000 osób.

Negus przybył do Anglii. 3 b. m. wylądował w Anglii Negus wraz ze swą rodziną. W porcie powitali Negusa członkowie poselstwa abisyńskiego. Z portu odjechał do Londynu. Powitanie na dworcu stało się wielką manifestacją, w której brało udział około 50 tysięcy osób.

Nowy gabinet we Francji. Gabinet francuski został już zformowany. Na czele rządu staje dep. Blum, ministrem spraw zagr. — Delbos.

Marszałek Badoglio w Rzymie. 3 b. m. przybył do Rzymu wicekról Abisynji marsz. Badoglio. Na dworcu marszałka powitał Mussolini. Przed hotelem, w którym zamieszkał zgromadziły się tłumy publiczności, które wznosiły okrzyki na cześć zwycięskiego wodza i wojska.

Czy Liga amerykańska? Chili jest przeciwnie stworzeniu amerykańskiej Ligi Narodów, uznając unję panamerykańską za wystarczającą. Propozycje chilijskie mają na celu zachowanie uniwersalności instytucji genewskiej, jeśli chodzi o zagadnienia wszechświatowe.

Revolucja w Nikaragui. Prezydent Nikaragui Sacaza poddał się gen. Sanoza, szefowi wojsk powstańczych. Gen. Samoza powołał tymczasowy rząd rewolucyjny.

Anglia siara się przełamać strajk arabski. Władze mandatowe w Palestynie wydały zarządzenia, mające na celu zmuszenie arabsów do otwarcia sklepów i przedsiębiorstw. Nowoprzybyłe posiłki wojskowe mają energicznie wystąpić celem przywrócenia spokoju.

Zebranie Ligi Narodów. W dniu 29 b. m. odbędzie się zebranie zgromadzenia Ligi Narodów. Rada Ligi zbierze się na parę dni przed tym terminem.

Wystawa Rzemieślnicza Ziemi Chełmskiej.

Powiatowe Towarzystwo Rzemieślnicze w Chełmie postanowiło urządzić Wystawę Rzemieślniczą Ziemi Chełmskiej.

Wystawa odbędzie się pod protektorem Izby Rzemieślniczej.

Wystawa odbędzie się pod protektorem Izby Rzemieślniczej.

Wystawa odbędzie się w dniach od 26 do 30 czerwca w salach użyczonych przez Państwową Szkołę Rzemieślniczą w Chełmie i na przyległych terenach odkrytych.

Wystawa obejmie wytwórczość rzemieślniczą kilku okolicznych powiatów.

Prace Komitetu Wystawy postępują raźnie naprzód: uzyskano zezwolenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu na urządzenie Wystawy, opracowano preliminarz budżetowy, regulamin prac Komitetu Wystawy, regulamin Komisji Sędziowskiej, zwrócono się do rzemieślników z powiatów, które obejmie Wystawa, o nadsyłanie zgłoszeń i rozpoczęto szereg prac technicznych związanych z urządzeniem Wystawy.

Komitet Wystawy uchwalił przyznać szereg nagród dla wystawców,

50-lecie kapłaństwa ks. kardynała A. Kakowskiego.

4 b.m. odbyło się w archikatedrze św. Jana uroczyste nabożeństwo z racji 50-lecia kapłaństwa kardynała Al. Kakowskiego. Na nabożeństwie byli obecni: Pan Prezydent, członkowie rządu, marszałkowie Izby ustawodawczej i wiele dostojników państwa.

14 osób zginęło od uderzenia pioruna. W powiecie kobryńskim od uderzenia pioruna zostało zabitych 14 osób, a 28 gospodarstw spaliło się.

które przyznawać będzie Komitet Wystawy na wniosek Komisji Sędziowskiej.

Inicjatywa Powiatowego Towarzystwa Rzemieślniczego w Chełmie spotkała się z bardzo żywym odzwierciedleniem wśród rzemiosła, które słusznie widzi w urządzanej Wystawie drogę do rozszerzenia rynków zbytu przez umożliwienie szerokim rzeszom konsumentów i kupcom zapoznania się z możliwościami wytwórczymi rzemiosła, wysoką wartością wyrobów rzemieślniczych i niskimi cenami, świadczącymi o dużej zdolności konkurencyjnej rzemiosła.

Wystawa ma zapewnione powodzenie, czego dowodem licznie napływające zgłoszenia, to też rzemieślnicy pragnący wziąć udział w Wystawie we własnym interesie nie powinni zwlekać z nadsyłaniem zgłoszeń.

W związku z pracami przygotowawczymi w dn. 19.V. bawili w Chełmie dyr. C. Ptasinski i kierownik B.O.H.R. Z. Telatycki i wzięli udział w posiedzeniu Komitetu Wystawy, na którym udzielali wyjaśnień i wskazówek, związanych z urządzeniem Wystawy.

W dniu Spółdzielczości.

Raz w roku, w pierwszą niedzielę czerwca spółdzielcy całego świata obchodzą swoje święto, święto wspólnej pracy, wspólnego wysiłku zgody i harmonii, których symbolem jest tęczyowy sztandar spółdzielczy.

Ruch spółdzielczy, powstały przed niespełna stu laty, mimo, że jednocy ludzie gospodarczo słabych, staje się jednak potęgą, wpływając coraz mocniej na życie gospodarcze poszczególnych narodów i państw.

W Polsce, przeżywającej jeszcze kryzys ekonomiczny, spółdzielczość pierwsza otrzęsała się z jego skutków, wykazując w roku ubiegłym postęp na każdym polu: tak spółdzielczość spożywców, jak spółdzielczość rolniczej i kredytowej. Zwłaszcza żywo garnie się do szeregów spółdzielczych wieś polska, najciężiej kryzysem dotknięta, ale też mająca w sobie najwięcej wiary w przetrwanie i w znaczenie wspólnego wysiłku dla stworzenia lepszej przyszłości sobie i Polsce. My, Mieszkańcy Ziemi Chełmskiej, możemy być dumni, że ziemia nasza pod względem rozwoju ruchu spółdzielczego przoduje całej Polsce wykazując w ostatnich dwu latach stu procentowy wzrost liczby spółdzielni i ich członków oraz dobre wyniki działalności gospodarczej.

Dziś, w Dniu Spółdzielczości, niech każdy z nas, Czytelnicy, za-

stanowi się przez chwilę, czy lepiej nadal iść luzem, samemu borykać się z trudnościami i narzekać, czy też zespolic siły w zgodnym wysiłku i wspólnie budować lepszą przyszłość dla siebie, swoich najbliższych i całej Polski.

Odpowiedź może być chyba tylko jedna:

Wszyscy do szeregów spółdzielczych!

Komitet Obchodu Dnia Spółdzielczości
w Chełmie

TYDZIEŃ P. C. K.

Przypominamy, że obecnie tj. od 1-10 czerwca — jak corocznie odbywa się w całym kraju Tydzień P. C. K. i w Chełmie też!

Stowarzyszenie to, mające swe oddziały we wszystkich miastach powiatowych, ma już wyrobioną tradycję i tak znane powszechnie a sercu ludzkiemu miłe cele — że niepotrzebne było przypominać ich szerokiemu ogółowi.

Pomoc bliźniemu — wszystko jedno kim on jest i w jakiej okazji — to cel główny — a że w ciężkich chwilach wojny najwięcej jest takich, co tej pomocy potrzebują — więc też na te chwile P.C.K. spsobia się przedewszystkiem. Jedno

z tych zadań jakie na P. C. K. w ostatnich latach nałożono — to zapewnienie ratownictwa sanitarnego w obronie przeciwgazowej. Stąd to Czerw. Krzyż tak troszczy się o tworzenie i szkolenie drużyn ratowniczych.

Zadaniem swym sprostać może jednak P.C.K. tylko wtedy — gdy mieć będzie potrzebne do tego środki pieniężne.

Dlatego to Czerw. Krzyż wyciąga rękę do wszystkich ludzi dobrej woli, by choćby najmniejszym datkiem zasilić zechcieli fundusze P. C. K.

Najprostszy sposób — to zapisać się na członka P. C. K.: Członek zwyczajny wpłaca 3 zł. rocznie — członek wspierający: 1 zł.!!

Punkty werunkowe urządzone są od kilku miesięcy w paru punktach miasta — to: w aptece p. Papużyńskiego — w aptece p. Walewskiego, w Perfumerji p. Rokitońskiego i w Zakładzie fotograf. p. Czernobajewowej.

W Chełmie jest około 300 zwyczajnych członków P.C.K. — a niewiele więcej wspierających. Jak na wielotysięczne miasto — to naprawdę trochę mało!!

Jakże to inaczej jest zagranicą — gdzie do wyjątków należy — jeżeli ktoś nie jest członkiem Czerw. Krzyża! Rozumieją ludzie tamtejsi — że dając Czerw. Krzyżowi, dają dla siebie i dla swoich najbliższych!

Naprawdę ciężkie warunki bytu dzisiejszego, różnorakie a rozliczne potrzeby i braki — to wszystko zrozumiałe — ale to tylko tłumaczenie — a nie wytłumaczenie czegoś, co jednak inaczej przedstawiać się winno.

W tym samym numerze „Kroniki Nadbużańskiej” ogłoszony jest program „Tygodnia P. C. K.”

Prosimy o zwrócenie nań uwagi.

Jeszcze są okazje do złożenia ofiary na P.C.K.: w niedzielę przedpołudniem w mieście kwesta uliczna — a popołudniu festyn w Borku.

Ze swej strony życzymy Czerw. Krzyżowi w Chełmie jak najlepszych wyników zbiórki i pogodę na festyn!

Chełmianie do Okszowa!

W dniu 7 czerwca b. r. Powiatowy Związek Młodej Wsi w Chełmie, urządza zjazd delegatów Koła Młodzieży Wiejskiej w Okszowie. Delegaci obradują przez całe popołudnie nad sprawami postępu wsi polskiej. Najciekawsze dla Chełmian to widowisko obrzędowe „Kapała Lubelska”, które zostanie wystawione przez Koło Młodzieży z Rudy Huty nad stawem w parku Szkoły Rolniczej w Okszowie o godz. 19 (30 min. po obradach zjazdu).

Obywatele miasta Chełma widowisko ludowe „Wesele Lubelskie” niedawno wystawione w kinie Apollo było dla nas ciekawym obrazkiem dorobku chłopstwa polskiego, lecz „Kapała” odsłoni nam inny motyw życia naszego ludu.

Przybywajcie wszyscy do Okszowa. Wstęp od 50 gr. do 1 zł.

Podziękowanie.

Zarząd Oddziału Grodzkiego Z.S. w Chełmie składa serdeczne podziękowanie P. Lucynie Cichockiej kier. szkoły im. Konarskiego za wydatne zasilenie biblioteki przez ofiarowanie 17 książek, oraz oddanie do użytku dalszych 72 książek.

Ofiarowane i oddane do użytku książki nie będą ani chwili leżały na półkach biblioteki, bo nasi strzelcy, umieją cenić wartość książki i gorliwie z nich korzystają.

Strajk bezrobotnych.

Dnia 2 b.m. bezrobotni z terenu miasta, zwrócili się do Zarządu miasta z żądaniem zatrudnienia ich przez 6 dni w tygodniu, skasowania stosowanego akordu i zwiększenia stawek płacy dniówkowej.

Warunki postawione nie mogły uzyskać przyjęcia przez miasto z przyczyn praktycznych, a więc braku odpowiednich funduszy.

Konferencja z bezrobotnymi spełnia na niczem i ci rozpoczęli okupację budynku samorządu Miejskiego.

Zrównoważone postępowanie organów bezpieczeństwa pozwoliło na opróżnienie budynku, robotnicy udali się do „Polonii” i zajęli lokal T.U.R., gdzie do dnia dzisiejszego oczekiwali na załatwienie sprawy zatrudnienia ich.

Warunki wysuwane przez robotników nie ulegały redukcji, co świadczyło wyraźnie o tem, że są oni pod wpływem ludzi, którym

zależy na niedopuszczeniu do pracy i zaostrzeniu sytuacji, lub sytuacja materialna strejkujących jest b. ciężka i zarobki proponowane przez Zarząd miejski nie są w stanie zapewnić znośnego choćby utrzymania dla obarczonych kilkorogiem częstotliwości rodzin.

Konferencje Prezydenta Miasta ze Starostą powiatowym pozwoliły na znalezienie wyjścia z sytuacji i powołaniu około 300 robotników, zapewniając im pracę przez 3 dni w tygodniu, pracę na stadionie, przy oczyszczaniu Uherki, w parku miejskim, przy robotach ziemnych na ulicy Jordana, oraz przy robotach drogowych prowadzonych przez Sejmik.

Zdrowe stanowisko władz napotkało jednak na opór i odrzucenie warunków. Ostatnie żądania bezrobotnych nie różnią się od pierwotnych i nie pozwalają na zatrudnienie żądających pracy.

Wezwanie do emigrantów.

Władze polskie stwierdziły, że emigranci w czasie swojej podróży, w kraju i swego pobytu w hotelach i obozach emigracyjnych oraz w czasie podróży statkami niszczą częstokroć urządzenia hotelowe, kolejowe i urządzenia na statkach, wyrządzając w ten sposób poważne straty, zwłaszcza jeżeli chodzi o nowe i kosztowne urządzenia na nowych polskich statkach.

Syndykat Emigracyjny zwraca się do emigrantów z prośbą o zainicjowanie tego niczem nieusprawiedliwionego niszczenia urządzeń polskich instytucji i prosi starszych poważniejszych emigrantów o wywarcie swego wpływu na otoczenie w tym kierunku, by skargi na tego rodzaju zachowanie się emigrantów nie dochodziły do władz polskich.

Ostrzeżenie dla emigrantów we Francji

Radca do spraw emigracyjnych przy Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu wydał następujące ostrzeżenie:

Wychodząc z Paryżu pisemko „Ognisko”, zajmujące się dodatkowo prowadzeniem różnych interesów obliczonych na ciągnięcie zysków z emigracji w Nr. 110 z niedzieli dn. 10 maja b.r. podaje fałszywą wiadomość, że do Polski można wysłać złoto.

Ażeby uchronić emigrantów od przykrości i strat, podaje do wiadomości emigracji na podstawie Dziennika Ustaw R.P. Nr. 32 str. 563 paragraf 8 p. 2 brzmienie Rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 26 kwietnia 1936 r.

„Wywóz złota zagranicę oraz przywóz jego z zagranicy w postaci monet, sztab, odlewów i przedmiotów, nie posiadających znamion

ZARZĄD ODDZIAŁU POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA W CHELMIE

zawiadamia, że od dnia 1 do 10 czerwca 1936 r. odbędzie się dorocznym zwyczajem propagandowy

TYDZIEŃ POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA

z następującym programem:

- Dnia 1 czerwca br. ZBIÓRKA ULICZNA OFIAR DO PUSZEK od godz. 8 do 13 przez Siostry Pogotowia Sanitarnego P.C.K.
 - Dnia 6 czerwca br. Od godz. 21 DANCING-BRIDGE w salonach i ogrodzie Klubu Społecznego — za zaproszeniami.
 - Dnia 7 czerwca br. O godz. 10 UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO z okolicznościowym kazaniem w Kościele Rozest. Sw. Apostołów. Po nabożeństwie około godz. 11 POCHÓD PROPAGANDOWY Drużyn Ratowniczych, Sióstr Pogotowia Sanitarnego i Kół Młodzieży P. C. K.
 - Dnia 7 czerwca br. O godz. 12, — Odczyt propagandowy z przeżyciami w kinie „Apollo” — Wejście bezpłatne.
 - Dnia 7 czerwca br. Od godz. 8 13 zbiórka uliczna ofiar do puszek
 - Dnia 7 czerwca br. Od godz. 15 do zmierzchu WIELKI FESTYN W BORKU z udziałem orkiestry wojskowej i K. P. W. z bufetem i licznymi niespodziankami. Wejście 10 gr.
 - Dnia 7 czerwca br. Od godz. 21 Dancing w Kawiarni „Sim”
 - Dnia 10 czerwca br. Od godz. 21 Dancing w „Adrii”
- Apelujemy do P. T. Publiczności do licznego udziału w Nabożeństwie i w Imprezach.

ZARZĄD.

Wszystkim którzy okazali swą pamięć przez udział w nabożeństwie żałobnym w drugą rocznicę zgonu za spokój duszy ś.p.

ALFREDA GINDRICH-A

długoletniego kierownika 7-kl. szkoły powsz. w Sawinie p. Kierownikowi szkoły, Gronu Nauczycielskiemu a szczególnie p. Edmundowi Romanowi, p. R. „Dobrzańskiemu, dziatwie szkolnej oraz przyjaciółom i znajomym Serdeczne „Bóg zapłać” składa

Żona i Syn

gotowego do użytku wyroku, oraz w stanie nieprzerobionym we wszelkiej postaci wymaga zezwolenia”.

Podając powyższe do wiadomości wychodźstwa, ostrzegam emigrantów aby we własnym interesie nie dawali wiary niesprawdzonym pogłoskom i fałszywym informacjom.

Pożary w powiecie chełmskim.

W Leszczanach gm. Zmudź skutkiem wadliwej budowy komina w domu Jakuba Dąbskiego wybuchł pożar, który strawił 17 zagród oraz inwentarz żywy i martwy ogólnej wartości zgórą 40 tys. zł.

W gałazowie gm. Zmudź spłonęła zagroda Piotra Chwieja.

W święcicy gm. Olchowiec spalił się dom, wł. Marjanny Forysiuk.

W kol. Koza-Gotówka dm. Krzywiczki spłonął dom Łotwińskiego Piotra.

Kronika

Klub Sportowy Z.S.

Dnia 27.V. b.r. na swem pierwszym zebraniu ukonstytuował się Zarząd Klubu Sportowego Związku Strzeleckiego w następującym składzie p.pułk. Jasiński—prezes, v. prez. Pawlak—v. prez. Wlekluk — skarbnik, Buda — sekretarz, por. Wydra — kierownik sportowy Klubu, mgr. Nowakowski — kierownik piłki nożnej, Wadecki — kierownik strzelectwa sportowego, ob. Wunderlichowa, ob. Oskiera — członkowie.

Oszust matrymonialny wpadł w ręce policji,

W czasie kontroli jednego z hotelów chełmskich został aresztowany poszukiwany oddawna przez policję Mojżesz Zejfer, oszust matrymonialny, który brał śluby z upatrzonymi ofiarami, a następnie za pomocą faktorów proponował dawać swym żonom rozwód za osobną dopłatą i zapewnieniem dyskrekcji wobec władz sprawiedliwości.

W Chełmie znalazł się on z racji przeprowadzenia formalności rozwodowych z 27-letnią Chunią Gurdjan, od której przedtem wyłudził 800 zł. posagu, a drugie tyle miał dostać za rozwód.

„Dzień Spółdzielczości” w Chełmie.

Program obchodu „Dnia Spółdzielczości” w Chełmie w dn. 7 bm. zawiera m. inn. Nabożeństwo w kościele Katedralnym na Górcy, pochód ze sztandarami spółdzielczymi przez miasto i akademię w kinie „Tęcza”, na której przemawiać będzie p. mgr. K. Strzałkowski Wieczorem o godz. 19 w Okszowie pod Chełmem zespół młodzieży wiejskiej z Rudy-Huty daje widowisko ludowe „Kapała lubelska”.

Podziękowanie.

P. mjr. dr. Stefanowi Żarnowskiemu, starszemu ordynatorowi oddziału chirurgicznego 2 Szpitala Okręgowego w Chełmie, wyrażam głęboką wdzięczność za uratowanie życia i przywrócenia zdrowia mej żonie.

Stefan Okniński

POLSKI CZERWONY KRZYŻ

CHRONI RATUJE

Zapowiedziany odczyt propagandowy z przeżyciami o P. C. K. odbędzie się dnia 7 VI. o godz. 12 w kinie Apollo.

Rejestracja bezrobotnych nauczycieli.

Zarząd Z.N.P. w Chełmie wzywa wszystkich całkowicie lub częściowo bezrobotnych nauczycieli, aby we własnym interesie zechcieli w czasie od 7 do 20 czerwca r.b. nadesłać piśmienne zgłoszenie do kol. Grochmalickiego Piotra, prezesa tutejszego Ogniska (Szkoła Nr. 5 — ul. Dziesięciolecie). W zgłoszeniu prosimy podać: 1) nazwisko i imię, 2) miejsce i rok ukończenia zakładu naukowego, 3) czy zgłaszający się odbył bezpłatną praktykę nauczycielską — gdzie i kiedy? 4) czym się obecnie trudni? 5) czy miał lub ma jakieś płatne zajęcie od czasu ukończenia zakładu naukowego — gdzie i jak długo? 6) Dokładny adres.

Zgubiono legitymację Ubezpieczalni Społecznej Nr. 5050700 na nazwisko Jaks Joel.

Biuro Mierniczego Przysięgłego

lnż. B. Iwacewicza

w Chełmie przy ul. Reformackiej 25

przyjmuje się do wykonania wszelkie prace w zakresie miernictwa wchodzące.

Redaktor odpowiedzialny
STEFAN GODZISZEWSKI

Wydawca:

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ KULTURY
POLSKIEJ W CHELMIE

Tłoczono w drukarni „Zwierciadło”
Chełm-lub. Lubelska 56.